

GEMEENTE DEN HAAG
ONDERZOEK
PREVENTIEF FOUILLEREN

Juli 2004

VRAGENLIJST

PREVENTIEF FOUILLEREN

Goedenavond, u spreekt met ... van WBK. Namens de gemeente Den Haag doen wij momenteel een kort onderzoek van ca. 2 minuten. Er wordt de laatste tijd veel gesproken over veiligheid en de rol die preventief fouilleren hierbij zou kunnen spelen. Mag ik u hierover enkele vragen stellen?

1. Allereerst wil ik u vragen of u in principe voor of tegen preventief fouilleren bent?
0 voor
0 tegen
(0 ligt eraan/afhankelijk van situatie)
0 geen mening

Kunt u dit toelichten?

_____

- Indien voor:*
2. In welke situatie vindt u het gepast om preventief te fouilleren, en in welke situatie zeker niet?

Wel: _____

(Zeker) niet: _____

- Indien tegen:*
3a. Zijn er bepaalde situaties waarin u het toch zinvol vindt om preventief te fouilleren?
0 ja, nl.: _____
0 nee

- Indien tegen:*
4. Wat vindt u een goed alternatief om de veiligheid op plekken in Den Haag waar dat nodig is te vergroten?
- _____

5. Zou u het accepteren als u zelf preventief gefouilleerd werd?
0 ja, probleemloos
0 ja, wel vervelend, maar acceptabel
0 nee, principiële bezwaar tegen → Vervalt uw principiële bezwaar als preventief fouilleren alleen op het vinden van wapens is gericht?
0 nee, is te lastig/vervelend
0 w.n./geen mening
0 ja
0 nee

6. Ik noem u 3 bezwaren die aan preventief fouilleren verbonden zijn. Kunt u aangeven in hoeverre u deze bezwaren deelt? U kunt antwoorden met helemaal mee eens, mee eens, niet eens/niet oneens, oneens of helemaal mee oneens.

	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/ Niet oneens	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Geen mening
- preventief fouilleren schendt de privacy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- preventief fouilleren is aan willekeur onderhevig, er wordt onderscheid gemaakt tussen personen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- preventief fouilleren werkt niet, het vergroot de veiligheid niet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Heeft u zelf nog andere bezwaren tegen preventief fouilleren?
- _____

8. Mag ik tot slot vragen naar uw leeftijd?

___ jaar

(+ sekse)

1. Inleiding

Om inzicht te krijgen in de houding van Hagenaars tegenover preventief fouilleren, zijn in juli 2004 168 Hagenaars van 18 jaar en ouder ondervraagd middels een korte vragenlijst van ca. 2 minuten.

Tabel 1: Verdeling steekproef

Absoluut	168
Sekse	
Man	46%
Vrouw	54%
	100%
Leeftijd	
18-35 jaar	28%
36-55 jaar	37%
55+	35%
	100%

Op de nu volgende pagina's worden de resultaten gepresenteerd.

2. Mening Hagenaars preventief fouilleren

Zes op de tien respondenten zegt in principe voor preventief fouilleren te zijn, een kwart vindt dit afhankelijk van de situatie waarin dit gebeurt.

Tabel 2a: Voor of tegen preventief fouilleren

	Totaal	Sekse		Leeftijd		
		Man	Vrouw	18-35	36-55	55+
Voor	61%	62%	59%	68%	59%	57%
Tegen	14%	17%	12%	9%	19%	14%
Ligt eraan/afhankelijk van situatie	25%	21%	29%	23%	22%	29%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Redenen om voor preventief fouilleren te zijn, zijn met name dat het de veiligheid vergroot, dat het toch niet uitmaakt als je niets te verbergen hebt en dat er teveel mensen met wapens rondlopen. Van de mensen die ertegen zijn vindt ongeveer de helft dat preventief fouilleren een inbraak op de privacy is. Respondenten die het afhankelijk van de situatie vinden, zijn van mening dat alleen preventief gefouilleerd mag worden indien er een gegronde reden voor is, en dat het niet zomaar overal zou mogen gebeuren.

Wanneer wel/niet preventief fouilleren

Wanneer gevraagd wordt in welke situaties het gepast is om preventief te fouilleren, noemt men met name uitgaansgelegenheden, plaatsen waar grote groepen mensen samenkomen (evenementen), bij verdachte situaties/personen, bij dreiging en in bepaalde wijken en bij stations. Ongepaste situaties vindt men wanneer er geen aanleiding toe is (niet willekeurig), tijdens het winkelen/in winkels en bij alledaagse situaties.

Tegenstanders preventief fouilleren

Bijna alle respondenten (21 van de 24) die hebben aangegeven in principe tegen preventief fouilleren te zijn, kunnen zich desgevraagd wel situaties voorstellen waarin het toch zinvol is dat preventief fouilleren plaatsvindt. Hierbij denkt men o.a. aan personen die zich verdacht gedragen (sterk vermoeden/bekende overtreder) en aan voetbalwedstrijden of andere evenementen.

Tabel 2b: Situaties waarin preventief fouilleren toch zinvol (tegenstanders, meerdere antw. mogelijk)

Verdachte personen/sterk vermoeden/bekende overtreder	6x
Voetbalwedstrijden	4x
Evenementen	3x
Dreigende situatie/nood	2x
Dreiging ter onrustige acties	2x
Schiphol	2x
Bepaalde gebouwen	1x
Samenschooling	1x
Busreizen	1x
Bijgevaar voor belangrijk persoon	1x

Als alternatief voor preventief fouilleren noemen de "tegenstanders" dat er meer politie op straat zou moeten komen (12x), en men moet meer camera's (3x) of metaaldetectoren (2x) plaatsen.

3. Acceptatie

Circa acht op de tien respondenten geeft aan het acceptabel te vinden als zij zelf gefouilleerd zouden worden, ongeveer een op de tien vindt dit bezwaarlijk en nog eens een op de tien vindt dit afhankelijk van de situatie. Zeven respondenten hebben principiële bezwaren tegen preventief fouilleren, drie ervan geven aan dat dit bezwaar vervalt, indien het alleen op het vinden van wapens gericht is.

Tabel 3: Accepteert fouilleren zelf

	Totaal	Geslacht		Leeftijd		
		Man	Vrouw	18-35	36-55	55+
Ja, geen probleem mee	62%	68%	57%	70%	60%	57%
Ja, wel vervelend, maar acceptabel	17%	18%	15%	21%	17%	12%
Nee, principiële bezwaar tegen	4%	1%	7%	4%	5%	3%
Nee, is te lastig/vervelend	8%	4%	11%		6%	16%
Ligt aan de situatie	10%	9%	10%	4%	11%	12%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

4. Bezwaren preventief fouilleren

De respondenten zijn drie stellingen voorgelegd met bezwaren die aan preventief fouilleren verbonden zouden kunnen zijn. Onderstaande tabel geeft een overzicht van in hoeverre men deze bezwaren ondersteunt. Te zien is dat de helft van de respondenten vindt dat preventief fouilleren de privacy schendt en dat het aan willekeur onderhevig is. Driekwart is echter van mening dat preventief fouilleren wel meehelpt aan het vergroten van de veiligheid, ca. een op de tien vindt van niet.

Tabel 4: 3 stellingen

	Totaal	Geslacht		Leeftijd		
		Man	Vrouw	18-35	36-55	55+
<i>Preventief fouilleren schendt de privacy</i>						
Helemaal mee eens	14%	12%	15%	13%	14%	14%
Mee eens	36%	36%	35%	34%	41%	31%
Niet eens/niet oneens	11%	16%	8%	9%	10%	16%
Mee oneens	38%	35%	41%	40%	35%	40%
Helemaal mee oneens	1%	1%	1%	4%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%
<i>Preventief fouilleren is aan willekeur onderhevig, er wordt onderscheid gemaakt tussen personen</i>						
Helemaal mee eens	6%	4%	8%	6%	6%	5%
Mee eens	44%	47%	42%	49%	46%	38%
Niet eens/niet oneens	15%	18%	13%	13%	14%	19%
Mee oneens	33%	29%	36%	28%	33%	36%
Helemaal mee oneens	2%	3%	1%	4%	0%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%
<i>Preventief fouilleren werkt niet (vergroot de veiligheid niet)</i>						
Helemaal mee eens	2%	1%	2%	2%	2%	2%
Mee eens	8%	8%	9%	4%	10%	10%
Niet eens/niet oneens	14%	14%	14%	6%	16%	19%
Mee oneens	63%	58%	67%	66%	65%	59%
Helemaal mee oneens	13%	18%	8%	21%	8%	10%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Wanneer gevraagd wordt naar overige bezwaren die preventief fouilleren met zich meebrengt, noemt men met name dat het discriminatie en agressie zou kunnen opwekken, en dat het allemaal wel beleefd en beschaafd moet gebeuren.

TOELICHTINGEN

VRAAG 1A: REDENEN VOOR PREVENTIEF FOUILLEREN

1. Vergroten van de veiligheid (27x)
2. Wanneer je niets te verbergen hebt, maakt het niet uit (18x)
3. Er lopen te veel mensen met wapens rond (11x)
4. Bij verdenking/ goede aanleiding (8x)
5. Om bepaalde situaties te voorkomen (8x)
6. Draagt bij aan vermindering criminaliteit/ bestrijding misdaad (7x)
7. Als het nodig is (voor de veiligheid) (6x)
8. Het is nodig tegenwoordig (5x)
9. Zo krijg je meer inzicht in bepaalde zaken (2x)
10. Er gebeuren te veel rare dingen (2x)

Eén keer genoemd:

- alles wat de politie op deze manier op kan lossen is positief
- de politie mag niet veel meer, maar door deze wet worden ze minder belemmerd
- in sommige situaties is het echt noodzakelijk
- als er situaties zijn waar dreigingen zijn, bijvoorbeeld in tram en trein
- als het op de juiste manier gaat dan zeker wel
- bij gevaarlijke types kan het nuttig zijn
- bij hun op de afdeling komt dat niet meer voor
- daardoor worden bepaalde lui van straat gehaald die dreigend overkomen
- er heerst veel onrust
- mensen worden niet geschonden in hun intensiteit
- het moet alleen niet te vaak
- moet een grens zijn, maar mag wel
- onder bepaalde omstandigheden is het bevorderend
- onder omstandigheden is het een zinvolle zaak
- politie moet meer mogelijkheden hebben om mensen te straffen, fouilleren draagt hier aan bij
- vermijdt onrust in de buurt

VRAAG 1B: REDENEN TEGEN PREVENTIEF FOUILLEREN

1. Inbraak op privacy (zolang je nergens van verdacht wordt) (12x)
2. Daardoor ontstaat meer discriminatie (2x)
3. Beperkt de rechten op persoonlijke vrijheid (2x)

Eén keer genoemd:

- Alle vertrouwen gaat weg
- Ik vind het onprettig
- Ik vind het overbodig, niet nodig in Nederland
- Bewegingsvrijheid moet voorop staan
- Er moet wel een reden toe zijn
- Het geeft een beklemmend gevoel van controle
- Het is te overdreven, het helpt niet, wordt op de verkeerde manier op de praktijk toegepast
- Op straat slaat het helemaal nergens op

VRAAG 1C: VAN WELKE SITUATIE AFHANKELIJK

1. Alleen bij aanleiding/ gegronde reden (11x)
2. Ligt aan de plaats (bv. wel in discotheek/ niet zomaar op straat) (7x)
3. Alleen in bepaalde (bedreigende) situaties (5x)
4. Alleen als het (echt) nodig is (4x)

Eén keer genoemd:

- Het is nog een te algemene term, aan welke moet het voldoen
- Het mag niet zonder meer, anders kan de privacy geschonden worden
- Niet zomaar bij bepaalde gelegenheden
- Als het in bepaalde buurten is wel
- Als men bang is dat er mensen meegaan die er niet thuishoren op Schiphol
- Bij de Bijenkorff niet
- Bij groepen jongeren dan juist wel fouilleren, als mensen gewoon op straat lopen niet
- Bij buurten vind ik dat terecht
- Bij politieke redenen mag het niet gebeuren, maar als er een agressieve houding is dan wel
- Gezien de criminaliteit nu is het nodig, maar moet wel een grens getrokken worden, weinig zelfbeschikkingsrecht
- Het is niet altijd mogelijk, in het OV vind ik het niets

VRAAG 2A: SITUATIES WANNEER HET GEPAST IS PREVENTIEF TE FOUILLEREN

1. Bij uitgaansgelegenheden/ discotheken/ cafés (32x)
2. Waar grote groepen samenkomen/ evenementen (15x)
3. Bij kleine vermoedens/ als iemand verdacht overkomt (15x)
4. In bepaalde wijken, bv. bij stations (14x)
5. Bij dreigende situaties (13x)
6. Wanneer iemand ergens van verdacht wordt (8x)
7. Bij voetbalwedstrijden (8x)
8. Er moet een aanleiding zijn (7x)
9. In risicogebieden (waar veel gebeurd) (6x)
10. In openbare ruimtes (4x)
11. Op schiphol/ bij de douane (4x)
12. In de binnenstad (4x)
13. Waar de politie vindt dat het nodig is (3x)
14. Bij demonstraties (3x)
15. Altijd/ overal (2x)
16. In winkels (2x)
17. Openbaar Vervoer (2x)
18. Bij rellen (2x)
19. Waar het nodig is (2x)

Eén keer genoemd:

- Drukke straten waar het nodig kan zijn
- Als er iets vervelend heeft plaats gevonden
- Plaatsen waar veel jongeren komen in het drugscircuit
- Middelbare scholen
- Als de overheid risico's ziet onder bepaalde omstandigheden
- Als de vluchtkans van iemand heel groot is, heterdaad-achtige situaties
- Als er gelegenheden voor zijn waar er ruimte is om gefouilleerd te worden
- Als er iemand gesnapt wordt kan je hem niet laten gaan
- Als er iemand 1x bij je op het portiek staat
- Als er iets is waar ze bang voor zijn, bv. gewapende overval
- Als er jongeren zich ophouden op stations e.d. dan is het rechtvaardig
- Als er mensen zijn die onraad met zich meebrengen
- Als er redelijke zekerheid is dat er problemen ontstaan als dit niet gebeurt
- Altijd wel, hangt van de situatie af
- Bij aanhoudingen
- Bij bepaalde gelegenheden
- Risicovolle plaatsen

- Bij gerichte actie/ controles
- Bij ongepast gedrag
- Bij twijfelgevallen, als er te weinig kleren terug komen uit de kleedkamers
- Daar moet je de situatie voor kennen
- Gevaarlijke types die voor moeilijkheden kunnen zorgen
- Het gaat om mensenkennis
- Het hangt van verschillende aspecten af
- Het moet niet willekeurig zijn
- Het moet onvoorbereid zijn
- In bijna alle situaties als er maar even twijfel bestaat
- Op een gepaste manier door de politie

VRAAG 2B: SITUATIES WANNEER HET NIET GEPAST IS PREVENTIEF TE FOUILLEREN

1. Wanneer er geen aanleiding toe is (40x)
2. Bij het winkelen/ in winkels (18x)
3. Bij alledaagse situaties (12x)
4. Niet willekeurig (8x)
5. In rustige/ veilige/ goede wijken (8x)
6. Bij discriminatie (4x)
7. In eigen huis (3x)
8. Geen enkele (3x)
9. Restaurant (2x)
10. Op het werk (2x)

Eén keer genoemd:

- Als mensen naar voetbal gaan
- Bij onofficiële controleposten
- Bij de trein
- In de bioscoop
- In een concertgebouw
- Oudere mensen
- Als je ergens bent waar je het niet verwacht
- Bij feestelijke gelegenheden of persoonlijke bezoeken (tandarts/ huisarts)
- Scholen en in huisbuurten
- Als mensen demonstreren en dat soort dingen is het onzin

VRAAG 6: OVERIGE BEZWAREN

- Ik vind het op deze manier een politiestaat worden
- Mag maar wel maar met een machtiging
- Politie moet wel voor het fouilleren een duidelijke reden geven waarom de persoon gefouilleerd moet worden
- Ze mogen het niet zonder reden doen
- als er een duidelijk en specifiek doel is dan mag het wel van mij
- als er niks aan de hand is, dan niet anders wel.
- als het maar op een fatsoenlijke manier gebeurt
- als het niet nodig is niet doen.
- als ik een nette buurt loop ben ik er niet van gediend dat ik gefouilleerd wordt
- er kan misbruik van gemaakt worden
- gewoon uitzijnde Nederlanders zouden er buiten gelaten moeten worden, meer concentreren op allochtonen
- het gaat om de manier waarop het gebeurt. het moet niet onbeschoft zijn.
- het gaat om mensenkennis, goed opletten.
- het kan agressie opwekken
- het kan discriminatie opwekken, bijvoorbeeld Marokkanen die worden uitgepikt omdat ze Marokkaan zijn
- het kan leiden tot racisme
- het kan zo zijn dat agenten misbruik zullen maken van hun positie
- het moet beleefd en beschaafd gebeuren

- het moet niet te ver gaan, als mensen gewoon binnenkomen hoeven ze niet perse verdacht te zijn
  - het moet niet teveel aan willekeur onderhevig zijn. er moeten wel regels voor gelden.
  - het moet onaangekondigd zijn dat werkt het beste
  - het werkt discriminatie in de hand
  - het zal agressie opwekken bij mensen
  - ik denk dat het best moeilijk om het fouilleren na te leven maar het zal ontzettend veel uitmaken dus is zeker nodig
  - ik vind het stigmatiserend, bovendien op welke basis wordt je geselecteerd
  - je weet niet wanneer het kan of niet, wanneer het acceptabel is.
  - kan uitlopen tot discriminatie van bepaalde volken
  - niet als daar aanleiding toe is
  - niet bij kleine kinderen, onder bepaalde leeftijd, want kinderen hoeven daar niet aan blootgesteld te worden
- principieel
- toelichting op bezwaar1:het fouilleren heeft zo'n groot doel dat de schending van privacy daarbij weg valt waarom als je land verlaat wel fouilleren, en als je binnen een gemeenschap mag dat niet, dat is vreemd.

Rapportage straatinterviews
preventief fouilleren
in veiligheidsrisicogebied Hollands Spoor en omgeving
op 17 februari 2006

21 februari 2006

INHOUD

1	Onderzoeksopzet	3
2	Resultaten	4
3	Bijlage: vragenlijst	7

1. ONDERZOEKSOPZET

Op vrijdag 17 februari 2006 heeft, tussen 18.00 en 24.00 uur, in het gebied rond station Hollands Spoor een grootschalige preventieve fouilleeractie plaatsgevonden. Het doel is incidenten met geweld te voorkomen en wapenbezit terug te dringen. Om inzicht te krijgen in het oordeel van de voorbijgangers zijn er, tijdens de actie, straatinterviews gehouden. Hiervoor hebben drie interviewers de mensen die gefouilleerd werden, direct na het fouilleren, enkele vragen gesteld over hoe ze de actie beoordelen.

De medewerking van de mensen is naar tevredenheid. De mensen die haast hadden of weinig zin in de mogelijkheid geboden om slechts twee vragen te beantwoorden. Dit speelt met name rond het station en de tramhaltes, waar sommige mensen hun tram/trein nog hoopten te halen. Uiteindelijk werkt 80% van de mensen mee aan het volledige interview, 17% beantwoordt twee vragen en 3% wil niet meedoen. Ongeveer 10-15 interviews zijn in het Engels afgenomen.

De interviewers memoreren dat na 21.00 uur het gebied drukker werd door media die met de politie meeloopt. Ook zijn er mensen die 's avonds van de actie gehoord hebben en even komen kijken.

Tabel 1.1: Response

	Abs.	%
Ja, volledig interview van 12 vragen	102	80%
Ja, kort interview van twee vragen	22	17%
Nee	4	3%
Totaal	128	100%

Onderstaande tabel geeft het profiel van de respondenten die mee hebben gewerkt aan het volledige interview. Er zijn iets meer mannen dan vrouwen ondervraagd, circa 40% woont in de wijk rond het actiegebied en circa 40% is 24 jaar of jonger.

Tabel 1.2: Profiel respondenten waarmee volledig interview is afgenomen

Totaal	102x	<i>Leeftijd</i>	
		12 -18 jaar	14x
<i>Woonachtig</i>		19 - 24 jaar	26x
In de wijk	39x	25 - 34 jaar	26x
In Den Haag, niet in de wijk	39x	35 - 44 jaar	20x
Buiten Den Haag	22x	45+	13x
Onbekend	<u>2x</u>	onbekend	<u>3x</u>
	102x		102x
<i>Sekse</i>		<i>Tijdstip van interview</i>	
Man	56x	18.00-20.00 uur	34x
Vrouw	<u>46x</u>	20.00- 22.00 uur	45x
	102x	22.00-24.00 uur	<u>23x</u>
			102x

2. RESULTATEN

Uitleg politie aan mensen die gefouilleerd zijn

Driekwart van de ondervraagden vindt dat de politie hen voldoende duidelijk uitgelegd heeft waarom ze gefouilleerd werden, een kwart vindt van niet. Deze laatste groep bestaat iets meer uit jongeren tot 24 jaar. Enkele mensen geven spontaan aan dat het prettig is dat er mannelijke en vrouwelijke agenten zijn.

Tabel 2.1: Duidelijke uitleg waarom u gefouilleerd bent (n=102)

Ja	75%
Nee	25%
Totaal	100%

Voraf iets van dergelijke acties gehoord

Ruim vier op de tien ondervraagden geeft aan dat ze vooraf iets over dergelijke acties hebben gehoord of gelezen. Ondervraagden van 35 jaar en ouder vaker (58%) dan jongeren. Van de mensen die uit de wijk afkomstig zijn, geeft 18% aan een brief te hebben gekregen over dit soort acties, de overige mensen hebben het in de media gelezen.

Tabel 2.2: Vooraf iets over dergelijke acties gehoord of gelezen (n=102)

Ja	41%
Nee	59%
Totaal	100%

Ooit eerder gefouilleerd

Voor negen op de tien ondervraagden is het de eerste keer dat ze bij een dergelijke actie gefouilleerd worden.

Tabel 2.3: Ooit al eens eerder gefouilleerd bij een dergelijke actie (n=102)

Ja	10%
Nee	90%
Totaal	100%

Voor- of tegenstander van een dergelijke actie

Zes op de tien ondervraagden is voorstander van deze acties, een kwart is tegen en de overige 17% staat er neutraal tegenover. Er is geen verschil in mensen die slechts twee vragen wilden beantwoorden (vaak mensen die trein/tram moeten halen) en mensen die volledig meewerken. Het valt op dat de mensen die vooraf hadden gehoord van dergelijke acties vaker voorstander zijn. Er zijn weinig verschillen in voor- of tegenstander van dit soort acties naar leeftijd, sekse en woonplaats.

Tabel 2.4: Bent u voor- of tegenstander van dit soort acties (n=124)

	Mate van meedoen aan onderzoek		Voraf gehoord van dergelijke acties	
	alle vragen (102x)	alleen 2 vragen (22x)	Ja	Nee
Voor	59%	59%	69%	52%
Tegen	25%	27%	12%	33%
Neutraal/geen mening	17%	14%	19%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Schending privacy

Ruim een op de drie ondervraagden vindt preventief fouilleren een schending van de privacy. Het zijn met name de tegenstanders van dit soort acties die deze mening hebben.

Enkele mensen die aangeven het een schending van de privacy te vinden, voegen spontaan toe dat ze voor sommige wijken wel begrijpen dat het nodig is.

Tabel 2.9: Dit soort acties zijn een schending van privacy (n=102)

	Totaal	Voorstanders van actie	Tegenstanders van actie	Geen mening over actie
Geen schending privacy	56%	78%	8%	47%
Neutraal/geen mening	8%	5%	16%	6%
Wel schending privacy	36%	17%	76%	47%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tot slot

Na afloop van het onderzoek evalueren de interviewers nog even na. Ze hebben het gevoel dat de ondervraagden overwegend niet negatief zijn. Sommige mensen worden door de actie overvallen waardoor ze aan de situatie moesten wennen. Maar hoewel ze niet staan te springen om gefouilleerd te worden, begrijpt de meerderheid de actie wel, immers veiligheid gaat voor. Informatie en bekendheid zullen eventuele komende acties bij hen vergemakkelijken. Jongeren reageren iets vaker wantrouwig ("wij weer") en vinden de acties iets vaker onrechtvaardig.

Een praktisch punt is dat het voor sommige tram- en treinreizigers een lichte frustratie oplevert als ze door de actie hun tram of trein missen.

Enkele losse opmerkingen van ondervraagden:

- in de media werd verteld dat er een controle was tot 24u, dat is niet handig;
- te veel politie op straat, niet goed voor democratie;
- media, foto's en camera's zijn net wat teveel van het goede;
- elke avond doen!
- vervelend als ze in je spullen zitten;
- negatief: tas op straat, is vies, niet fijn.

BIJLAGE: Vragenlijst: onderzoek Preventief Fouilleren

Goedenavond, mag ik u een paar vragen stellen naar aanleiding van de fouilleeractie? Het duurt ongeveer 1 á 2 minuten. Wilt u hieraan meewerken?

- Ja
 Nee → mogen we u 1 vraag stellen? (ENQ. vraag 4 en bij open opm. noteren waarom hij/zij niet mee wil doen)

<p>1. Vindt u dat de politieagent u duidelijk heeft verteld waarom u gefouilleerd bent?</p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p>	<p>2. Heeft u ooit iets over dergelijke acties gelezen of gehoord?</p> <p>☐ Ja, via de media ☐ Ja, via kennissen of vrienden ☐ Ja, anders, nl. _____ ☐ Nee</p>
<p>3. Bent u ooit eerder bij een dergelijke actie gefouilleerd?</p> <p>☐ Ja → Hoeveel keer? _____ keer ☐ Nee</p>	<p>4. Bent u voor of tegenstander van een dergelijke actie?</p> <p>☐ Voor ☐ Tegen ☐ Ik weet niet zo goed wat ik ervan moet vinden</p>
<p>5. Heeft u het optreden van de politieagent tijdens het fouilleren positief, negatief of neutraal ervaren?</p> <p>☐ Zeer negatief ☐ Negatief ☐ Neutraal ☐ Positief ☐ Zeer positief</p>	<p>6. Heeft u de indruk dat er in deze wijk veel personen met wapens rondlopen?</p> <p>☐ Ja ☐ Nee ☐ Weet niet</p>
<p>7. Is door preventief fouilleren uw veiligheidsgevoel verbeterd, verslechterd of gelijk gebleven....</p> <p>☐ Sterk verbeterd ☐ Verbeterd ☐ Gelijk ☐ Verslechterd ☐ Sterk verslechterd</p>	<p>8. Denkt u dat de politie bepaalde personen eerder preventief fouilleert dan andere personen?</p> <p>☐ Ja ☐ Nee ☐ Geen mening</p>
<p>9. Vindt u dat preventief fouilleren uw privacy schendt?</p> <p>☐ Ernstige schending ☐ Schending ☐ Geen schending ☐ Absoluut geen schending ☐ Geen mening</p>	<p>10. Is er bij u iets aangetroffen?</p> <p>☐ Ja, nl _____ ☐ Nee</p>
<p>Tot slot nog twee algemene vragen.</p> <p>11. Mag ik u vragen naar uw leeftijd? ____ jaar</p>	<p>12. Woont u in deze wijk?</p> <p>☐ Ja ☐ Nee, elders in Den Haag ☐ Nee, elders in Nederland ☐ Nee, buitenland</p>

Alle nuttige tips of verklaringen voor ontevredenheid die de respondent geeft:

_____

_____

Hartelijk dank voor uw medewerking. Prettige avond verder.

 <p>INTERVIEWER ZELF INVULLEN</p>				
Context omcirkelen: Sexe: man/vrouw				
Tijdstip: 18.00-19.00	19.00-20.00	22.00/23.00	23.00/24.00	Locatie: A / B / C

RIS 141287 Rapportage straatinterviews 17-2
Rapportage straatinterviews
preventief fouilleren
in veiligheidsrisicogebied Hollands Spoor en omgeving
op 17 februari 2006

RIS141287D_27-OKT-2006

21 februari 2006

WBK Marktonderzoek - Postbus 64755 - 2506 CD Den Haag - Tel: [REDACTED] -KVK
Den Haag 27151361 - [REDACTED]

INHOUD

- 1 Onderzoeksopzet 3
- 2 Resultaten 4
- 3 Bijlage: vragenlijst 7

3

1. ONDERZOEKSOPZET

Op vrijdag 17 februari 2006 heeft, tussen 18.00 en 24.00 uur, in het gebied rond station Hollands Spoor een grootschalige preventieve fouilleeractie plaatsgevonden. Het doel is incidenten met geweld te voorkomen en wapenbezit terug te dringen. Om inzicht te krijgen in het oordeel van de voorbijgangers zijn er, tijdens de actie, straatinterviews gehouden. Hiervoor hebben drie interviewers de mensen die gefouilleerd werden, direct na het fouilleren, enkele vragen gesteld over hoe ze de actie beoordelen.

De medewerking van de mensen is naar tevredenheid. De mensen die haast hadden of weinig zin is de mogelijkheid geboden om slechts twee vragen te beantwoorden. Dit speelt met name rond het station en de tramhaltes, waar sommige mensen hun tram/trein nog hoopten te halen. Uiteindelijk werkt 80% van de mensen mee aan het volledige interview, 17% beantwoordt twee vragen en 3% wil niet meedoen. Ongeveer 10-15 interviews zijn in het Engels afgenomen.

De interviewers memoreren dat na 21.00 uur het gebied drukker werd door media die met de politie meeloopt. Ook zijn er mensen die 's avonds van de actie gehoord hebben en even komen kijken.

Tabel 1.1: Response

Abs.	%
Ja, volledig interview van 12 vragen	
Ja, kort interview van twee vragen	
Nee	
102	
22	
4	
80%	
17%	
3%	
Totaal 128	100%

Onderstaande tabel geeft het profiel van de respondenten die mee hebben gewerkt aan het volledige

interview. Er zijn iets meer mannen dan vrouwen ondervraagd, circa 40% woont in de wijk rond het actiegebied en circa 40% is 24 jaar of jonger.

Tabell.2: Profiel respondenten waarmee volledig interview is afgenomen

Totaal
Woonachtig
In de wijk
In Den Haag, niet in de wijk
Buiten Den Haag
Onbekend
Sekse
Man
Vrouw
102x
39x
39x
22x
2x
102x
56x
46x
102x
Leeftijd
12 -18 jaar
19 - 24 jaar
25 - 34 jaar
35 - 44 jaar
45+
onbekend
Tijdstip van interview
18.00-20.00 uur
20.00- 22.00 uur
22.00-24.00 uur
14x
26x
26x
20x
13x
3x
102x
34x
45x
23x
102x

4

2. RESULTATEN

Uitleg politie aan mensen die gefouilleerd zijn

Driekwart van de ondervraagden vindt dat de politie hen voldoende duidelijk uitgelegd heeft waarom ze gefouilleerd werden, een kwart vindt van niet. Deze laatste groep bestaat iets meer uit jongeren tot 24 jaar. Enkele mensen geven spontaan aan dat het prettig is dat er mannelijke en vrouwelijke agenten zijn.

Tabel 2.1: Duidelijke uitleg waarom u gefouilleerd bent (n=102)

Ja 75%

Nee 25%

Totaal 100%

Vooraf iets van dergelijke acties gehoord

Ruim vier op de tien ondervraagden geeft aan dat ze vooraf iets over dergelijke

acties hebben
gehoord of gelezen. Ondervraagden van 35 jaar en ouder vaker (58%) dan jongeren.
Van de mensen
die uit de wijk afkomstig zijn, geeft 18% aan een brief te hebben gekregen over
dit soort acties, de
overige mensen hebben het in de media gelezen.

Tabel 2.2: Vooraf iets over dergelijke acties gehoord of gelezen (n=102)

Ja 41%

Nee 59%

Totaal 100%

Ooit eerder gefouilleerd

Voor negen op de tien ondervraagden is het de eerste keer dat ze bij een
dergelijke actie gefouilleerd
worden.

Tabel 2.3: Ooit al eens eerder gefouilleerd bij een dergelijke actie (n=102)

Ja 10%

Nee 90%

Totaal 100%

Voor- of tegenstander van een dergelijke actie

Zes op de tien ondervraagden is voorstander van deze acties, een kwart is tegen
en de overige 17%
staat er neutraal tegenover. Er is geen verschil in mensen die slechts twee
vragen wilden
beantwoorden (vaak mensen die trein/tram moeten halen) en mensen die volledig
meewerken.

Het valt op dat de mensen die vooraf hadden gehoord van dergelijke acties vaker
voorstander zijn.

Er zijn weinig verschillen in voor- of tegenstander van dit soort acties naar
leeftijd, sekse en
woonplaats.

Tabel 2.4: Bent u voor- of tegenstander van dit soort acties (n=124)

Mate van meedoen aan onderzoek

alle vragen

(102x)

alleen 2 vragen

(22x)

Vooraf gehoord van dergelijke acties

Ja Nee

Voor

Tegen

Neutraal/geen mening

59% 59%

25% 27%

17% 14%

69% 52%

12% 33%

19% 15%

Totaal 100% 100% 100% 100%

5

Indruk over wapenbezit in deze wijk

De helft van de ondervraagden heeft de indruk dat er in deze wijk veel mensen
met wapens rond

lopen, 20% denkt van niet en 30% weet het niet. Deze mening geldt voor alle
groepen (naar leeftijd,

sekse en woonplaats) in vergelijkbare mate. Wel geldt dat van de voorstanders
van deze actie 63%

denkt dat er in de wijk veel mensen met wapens rondlopen, van de tegenstanders
slechts 16%.

Tabel 2.5: Indruk dat in deze wijk veel mensen met wapens rondlopen (n=102)

Totaal Voorstanders van actie				
Tegenstanders van actie				
Geen mening over actie				
Ja	50%	63%	16%	53%
Nee	20%	17%	40%	-
Weet niet	30%	20%	44%	47%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Beoordeling optreden politie

De helft van de ondervraagden ervaart het optreden van de politie als positief, 20% is er negatief over, de overigen zijn neutraal. Onderstaande tabel laat zien dat er een duidelijk verband is tussen het voor/tegenstander zijn en hun oordeel over de politie.

Tabel 2.6: Beoordeling optreden van politie (n=102)

Totaal Voorstanders van actie				
Tegenstanders van actie				
Geen mening over actie				
Positief	50%	68%	20%	27%
Neutraal	30%	22%	36%	53%
Negatief	20%	10%	44%	20%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Invloed dergelijke acties op veiligheidsgevoel

Ruim vier op de tien ondervraagden denkt dat door dit soort acties het veiligheidsgevoel in de wijk verbetert, bijna de helft denkt dat het gevoel niet veranderd, 11% denkt juist dat het gevoel verslechtert.

Tabel 2.7: Invloed dergelijke acties op veiligheidsgevoel (n=102)

Verbeterd	
Gelijk/ weet niet	
Verslechterd	
Totaal	
43%	
46%	
11%	
100%	

Denkt u dat de politie bepaalde personen eerder preventief fouilleert

Een kwart van de ondervraagden denkt dat de politie bepaalde mensen eerder preventief fouilleert dan anderen. Bij jongeren leeft deze mening eerder dan bij ouderen.

Tabel 2.8: Denkt u dat de politie bepaalde personen eerder preventief fouilleert (n=102)

Totaal	
Leeftijd	
Jongeren (< 24 jaar)	25-plussers
Mening over actie	

RIS 141287 Rapportage straatinterviews 17-2

Voorstanders
 van actie
 Tegenstanders
 van actie
 Geen mening
 over actie
 Ja
 Nee
 Weet niet
 26%
 53%
 21%
 43% 17%
 35% 66%
 23% 17%
 20% 40% 29%
 62% 28% 59%
 18% 32% 12%
 Totaal 100% 100% 100% 100% 100% 100%

6

Schending privacy

Ruim een op de drie ondervraagden vindt preventief fouilleren een schending van de privacy. Het zijn met name de tegenstanders van dit soort acties die deze mening hebben. Enkele mensen die aangeven het een schending van de privacy te vinden, voegen spontaan toe dat ze voor sommige wijken wel begrijpen dat het nodig is.

Tabel 2.9: Dit soort acties zijn een schending van privacy (n=102)

Totaal Voorstanders
 van actie
 Tegenstanders
 van actie
 Geen mening
 over actie
 Geen schending privacy
 Neutraal/geen mening
 Wel schending privacy
 56%
 8%
 36%
 78%
 5%
 17%
 8%
 16%
 76%
 47%
 6%
 47%
 Totaal 100% 100% 100% 100%

Tot slot

Na afloop van het onderzoek evalueren de interviewers nog even na. Ze hebben het gevoel dat de ondervraagden overwegend niet negatief zijn. Sommige mensen worden door de actie overvallen waardoor ze aan de situatie moesten wennen. Maar hoewel ze niet staan te springen om gefouilleerd

te worden, begrijpt de meerderheid de actie wel, immers veiligheid gaat voor. Informatie en bekendheid zullen eventuele komende acties bij hen vergemakkelijken. Jongeren reageren iets vaker wantrouwig ("wij weer") en vinden de acties iets vaker onrechtvaardig.

Een praktisch punt is dat het voor sommige tram- en treinreizigers een lichte frustratie oplevert als ze door de actie hun tram of trein missen.

Enkele losse opmerkingen van ondervraagden:

- in de media werd verteld dat er een controle was tot 24u, dat is niet handig;
- te veel politie op straat, niet goed voor democratie;
- media, foto's en camera's zijn net wat teveel van het goede;
- elke avond doen!
- vervelend als ze in je spullen zitten;
- negatief: tas op straat, is vies, niet fijn.

7

BIJLAGE: Vragenlijst: onderzoek Preventief Fouilleren
Goedenavond, mag ik u een paar vragen stellen naar aanleiding van de fouilleeractie? Het duurt ongeveer 1 á 2 minuten. wilt u hieraan meewerken?

- .. Ja
- .. Nee .. mogen we u 1 vraag stellen? (ENQ. vraag 4 en bij open opm. noteren waarom hij/zij niet mee wil doen)
- 1. Vindt u dat de politieagent u duidelijk heeft verteld waarom u gefouilleerd bent?
  - .. Ja
  - .. Nee
- 2. Heeft u ooit iets over dergelijke acties gelezen of gehoord?
  - .. Ja, via de media
  - .. Ja, via kennissen of vrienden
  - .. Ja, anders, nl. _____
  - .. Nee
- 3. Bent u ooit eerder bij een dergelijke actie gefouilleerd?
  - .. Ja .. Hoeveel keer? _____ keer
  - .. Nee
- 4. Bent u voor of tegenstander van een dergelijke actie?
  - .. Voor
  - .. Tegen
  - .. Ik weet niet zo goed wat ik ervan moet vinden
- 5. Heeft u het optreden van de politieagent tijdens het fouilleren positief, negatief of neutraal ervaren?
  - .. Zeer negatief
  - .. Negatief
  - .. Neutraal
  - .. Positief
  - .. Zeer positief
- 6. Heeft u de indruk dat er in deze wijk veel personen met wapens rondlopen?
  - .. Ja
  - .. Nee
  - .. Weet niet
- 7. Is door preventief fouilleren uw veiligheidsgevoel verbeterd, verslechterd of gelijk gebleven...
  - .. Sterk verbeterd
  - .. Verbeterd
  - .. Gelijk
  - .. Verslechterd

- .. Sterk verslechterd
- 8. Denkt u dat de politie bepaalde personen eerder preventief fouilleert dan andere personen?
  - .. Ja
  - .. Nee
  - .. Geen mening
- 9. Vindt u dat preventief fouilleren uw privacy schendt?
  - .. Ernstige schending
  - .. Schending
  - .. Geen schending
  - .. Absoluut geen schending
  - .. Geen mening
- 10. Is er bij u iets aangetroffen?
  - .. Ja, nl _____
  - .. Nee
- Tot slot nog twee algemene vragen.
- 11. Mag ik u vragen naar uw leeftijd? ____ jaar
- 12. Woont u in deze wijk?
  - .. Ja
  - .. Nee, elders in Den Haag
  - .. Nee, elders in Nederland
  - .. Nee, buitenland

Alle nuttige tips of verklaringen voor ontevredenheid die de respondent geeft:

Hartelijk dank voor uw medewerking. Prettige avond verder.

-----©-----©-----©-----©----- INTERVIEWER ZELF INVULLEN
-----©-----©-----©-----©-----

Context omcirkelen: Sexe: man/vrouw

Tijdstip: 18.00-19.00 19.00-20.00 22.00/23.00 23.00/24.00 Locatie: A / B / C